

Fundargerð

Vinnufundur vegna reiðleiða innan friðlands að Fjallabak

Fundarstaður: Hella

Fundartími: 3. október 2019 kl. 13:00-14:00

Fundarmenn:

Guðný Eiríksdóttir, Hraunhestar/Hellismenn

Egill Gestsson, Íshestar (Kálfhóll)

Þórður Gestsson, Íshestar (Kálfhóll)

Hákon Ásgeirsson, Umhverfisstofnun

Þórdís Björt Sigþórsdóttir, Umhverfisstofnun

Fundardagskrá:

1. Farið yfir drög að kortum og bætt inn því sem vantar.
2. Farið yfir punkta frá Ingvari P. Guðbjörnssyni.
3. Þarf fleiri hestagerði?
4. Farið yfir hvaða svæði þarf að girða af þar sem ekki er hægt að stýra rekstri hrossa

Samantekt umræðna

Dyngjuleið merkt sem óstikuð gönguleið en er gömul reiðleið – hverfur milli ára – mikið af gönguleiðum eru gamlar reiðleiðir – sumt skilgreint sem bæði göngu og reiðleið. Landverðir eru upplýstir um hvaða reiðleiðir eru skilgreindar. Í lok vinnunnar við gerð stjórnunar- og verndaráætlunar verður til kort sem verður opinbert og því komið í dreifingu, þetta kort mun hafa gildi fram yfir önnur útgefin kort af svæðinu.

Ábending kom um að gott væri að senda LSH reiðleiðirnar þar sem þeir eiga góðan gagnagrunn af reiðleiðum.

Rætt var um Klukkugilsfitjarnar, gata sem fer þar yfir – Eldhestar fara þá leið stundum, fara svo eftir gönguslóða sem var reiðleið áður en farið var að ganga hana.

Fullt af leiðum sem eru einhestaleiðir þar sem er riðið kannski bara hringinn eða fram og til baka.

1. *Fyrsti punktur frá Ingvari* – gönguleiðin sem er líka reiðleið – fer ekki alveg upp að auganu eins og þeir eru búnir að stika. Þurfum að fá trackið frá Ingvari til að merkja inn þá leið. Einhversstaðar kemur hann inn í Dalakofa.

Annar punktur – Þegar komið er úr Hrauneyjum – gönguleið eða vegur, misjafnt hvað fólk velur. Þurfum að sammælast um leið, ekki margar á sama stað, best að fara þá leið sem ekki er bílaumferð og fylgja þeirri sem er merkt inn núna.

Þriðji punktur – Hvað nafn á að nota yfir gerði: Hestarétt eða Hestagerði. Niðurstaða er hestagerði.

Fjórti punktur - Stundum verið farið hjá Hrafnabjargavatni og endað í gerði sem er í Hestatorfu, (hafa ekki séð stikur, göngustikur)

Fimmti punktur – reiðleið kringum Löðmund – merkir inn á kort, ofan við Laufdal, þetta eru svona sparileiðir, ferð mest með hest í taumi. – **einhestaleið.**

Sjötti punktur – Klukkugilsfitjar og til baka – Klukkugilsleið – fer ekki með gönguleiðinni- það er leið sem fer upp á pokahrygg segir – það er slóði þar yfir (merkir inn á kort).

Sjöundi punktur –Fiskigöturnar komið fram Lifrafjöllin – (merkir inn á kort). Ekki allir hafa heyrt um þessar Fiskigötur en það eru aðrar götur sem kallast Fiskigötur en þær hafa legið þessa leið líka. Eldgamlar götur þega menn fóru að vitja neta – texti um þetta í Sunnlenskum byggðum.

Ein leið sem er ekki búið að setja inn, Krakatindsleið fer upp á Krókagil, leið sem er farin niður í áfangagil til dæmis en það er út fyrir friðlandið – hestahópar koma þarna inn á veginn.

Gerðið í Dómadal of snemmt og við Frostastaðavatn of seint, þyrfti gerði á miðju þessarar leiðar. Hugmynd að staðsetningu fyrir gerði: **Dómadalshraunið væri einn möguleiki, upp í hrauni við útskotið þar sem er bílastæði**, menn hafa verið að stoppa þar, ríða á milli A og B, þarf að vera ákveðið km millibil.

Hver á að sjá um að gerðum við? Losa upp á haustin, álag á Dómadalsgerðið – verður krapi og dregur allt niður, alveg sama hvar það er. Gerðið sjálft við Frostastaðavatnið er praktíst og vel gert, hentar flest öllum, en er heldur snemmt þegar riðið er Landmannahellir – Landmannalaugar, margir ríða öðruvísi og þá henta þessi gerði vel, eru kannski að koma úr Hólaskjóli.

Þegar gerðið við Frostastaðavatn var sett upp var sótt um styrk í Framkvæmdasjóð ferðamannastaða. Sækja þarf um leyfi til Umhverfisstofnunar til að setja upp gerði innan friðlands.

Þyrfti að koma upp samvinnu um viðhald við gerði og taka niður gerði – ef hægt væri að **búa til samráðshóp með fulltrúum hagaðila**, farið yfir sumarið og það sem þarf að halda við og annað. Einhver gerði mætti taka niður á haustin og setja upp á vorin. Mörg gerði sem þarf að laga eða taka niður. Rétt við Hellismannaleið (utan friðlands) sem þyrfti að laga eða taka niður. Þeir halda því við sem notar það – lagt til að gera samráðshóp sem UST heldur utanum.

2. Áningarstaðir – punktar frá Ingvari.

Í Landmannalaugum – þar hafa hist ansi margir hópar og voru þar oft þrjú hólf, þyrfti að vera svoleiðis áfram í Laugum. Guðný var alltaf með aukagerði út á aurnum, tveir eða þrjár dagar á sumrin sem þess er þörf. Sumir að koma með rekstur og á yfir nótt. Ef það kæmi eitt gerði í viðbót, þá eru meiri líkur að koma öllum hestum í gerði. Mætti bæta við gerði við Sigölduleið við Dyngjuskarð.

Mikilvægt að mest notuðu gerðin bjóði upp á að tveir hópar geti stoppað – tvöfalt gerði.

Eskihlíðarleiðin – væri gott að hafa gerði við vatnið. Ef það er komið gerði þarna þá er þetta orðin enn betri valkostur og líklegri til að losna við Dómadalsleiðina og umferðina þar. Væri gott að gera leiðina sem raunverulegan valkost. Fólk hættir við að fara þessa leið vegna skorts á gerðum.

Fjarlægja rör í Kirkjufellsósi – ef fjarlægð þá er þetta ákjósanleg leið í staðinn fyrir að fara veginn. UST ræðir við Vegagerðina um að fjarlægja rörin.

3. Setja þarf upp girðingar á einstaka stöðum til að koma í veg fyrir að hross fari inn á viðkvæm svæði í rekstri. Við Stút – í jarðfallinu – girða þarf til að vernda gróðurinn, Búið að setja girðingu við Frostastaðaháls. Erfiður kafli þessi brekka um Frostastaðaháls, þyrfti kannski að setja upp hlið sem er skellt niður á meðan hrossin fara þessa leið til að forðast slysgagna vegna bílaumferðar.

Rætt mikilvægi þess að skýra meðhöndlun úrgangs frá hrossum í gerðum. Leyfi UST þarf fyrir förgun á úrgangi í friðlandinu.

4. Umhverfisstofnun komin með póstlista hagsmunaaðila– **UST boðar til fundar einu sinni á ári eftir sumarið og ræðum til dæmis viðhald gerða. Fyrir næsta sumar hittast þá og ræða hvort er eitthvað sem við viljum gera fyrir sumarið – þá mætti taka ákvörðun um hvaða gerði væru sumargerði (tekin niður og sett upp aftur), landverðir gætu til dæmis kippt niður og sett í geymslu. Spurt hvort það séu einhver gerði sem þarf að taka niður núna? Mælt með að taka niður við Frostastaðavatn – líka hættulegt fyrir sleðamenn að hafa þetta uppi. Þarf að ganga þannig frá gerðum að það sé auðvelt að kippa niður.**

Drög að stjórnunar og verndaráætlun Fjallabaks að verða tilbúin sem verða auglýst í 6 vikur, drögin munu verða send á fundarmenn.

Niðurstöður og næstu skref

- 1. Allir sammála um að gott væri að setja upp gerði sem fyrst uppi í Dómadalshrauni**
- 2. Skoða möguleikann að gera Eskihlíðarleiðina að raunverulegum valkost**
- 3. Umhverfisstofnun stefnir á að fjarlægja rör í samstarfi við Vegagerðina í Kirkjufellsósi.**
- 4. Mikilvægt að mest notuðu gerðin bjóði upp á að tveir hópar geti stoppað – tvöfalt gerði.**
- 5. Umhverfisstofnun boði til fundar einu sinni á ári – stefnt á næsta vor þar sem rætt verður til dæmis viðhald – fyrir næsta sumar hittast þá, er eitthvað sem við viljum gera fyrir sumarið – þá mætti taka ákvörðun um hvaða gerði væru sumargerði (tekin niður og sett upp aftur), landverðir gætu til dæmis kippt niður og sett í geymslu.**
- 6. Umhverfisstofnun ræðir við Eldhesta eins Núpshesta og sendir þeim gögnin ef það eru fleiri leiðir sem þarf að skoða hvort þurfi að merkja inn á kort.**
- 7. Nú er tækifæri til að sækja um í Framkvæmdarsjóð Ferðamannastaða – hestamannafélag myndi mögulega sækja um til að setja upp fleyri gerði.**

Fundi slitið: 14:19